

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ФИСКАЛНИ САВЈЕТ
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

REPUBLIKA SRPSKA
FISKALNI SAVJET
REPUBLIKE SRPSKE

Трг Републике Српске 8/XIII, Бања Лука, телефон: 051/303-234, факс: 051/303-235, e-mail : kabinet@fiskalnisavjets.net

Број: 27.1- 40-155 /18

Дана, 18. децембра 2018. године

На основу члана 22. став 3., а у вези са чланом 19. став 2. тачка 1) Закона о фискалној одговорности у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број 94/15 и 62/18), Фискални савјет Републике Српске, на 4. ванредној сједници одржаној 18. децембра 2018. године, након разматрања Приједлога буџета Републике Српске за 2019. годину – по хитном поступку, даје сљедеће:

М И Ш Љ Е Њ Е
на Приједлог буџета Републике Српске за 2019. годину – по хитном поступку

Влада Републике Српске, Генерални секретаријат доставио је Фискалном савјету Републике Српске (у даљем тексту: Фискални савјет), Приједлог буџета Републике Српске за 2019. годину – по хитном поступку (у даљем тексту: Приједлог буџета за 2019. годину) ради давања мишљења, а у складу са чланом 19. став 2. тачка 1) Закона о фискалној одговорности у Републици Српској.

Приједлог буџета за 2019. годину предвиђа укупан буџетски оквир у износу од 3.256 милијарди КМ , што је у односу на Ребаланс Буџета за 2018. годину мање за 168 милиона КМ. Главни разлог за овако значајно смањење оквира буџета за 2019. годину није посљедица смањења буџетских прихода или расхода, већ смањење у области финансирања, односно примитака од задуживања и издатака за отплату дугова који су у правилу условљени динамиком отплате доспјелих обавеза.

Приједлогом буџета за 2019. годину предвиђено је веће остварење прихода у односу на Ребаланс Буџета за 2018. годину у износу од 38,1 милион КМ. Ово повећање прихода оцјењује се као умјерено. Међутим, промјене код поједињих врста прихода су значајно различите.

Наиме, приходи од пореза на доходак планирани су у значајно мањем износу у односу на Ребаланс Буџета 2018. године и то за 45,7 милиона КМ. Посљедица тога је утицај измене Закона о порезу на доходак којим је лични одбитак повећан са 200 КМ на 500 КМ на мјесечном нивоу. С обзиром на средства која су издвојена из Буџета Републике Српске за 2018. годину за повећање плате радницима кроз неопрезиви дио плате, као и на износ средства који је за исте намјене издвојен и Приједлогом буџета за 2019. годину, Фискални савјет сматра да је неопходно појачати надзор над примјеном Закона о порезу на доходак, а све у циљу постизања пуних ефеката примјене овог закона. У том контексту неопходно је да се укључе сви актери који на било који начин утичу, или одлучују у процесу реализације ове политike, посебно послодавци у реалном сектору. Како је пракса показала да се политика Владе Републике Српске која се односи на повећање плате не спроводи у потпуности, Фискални савјет сматра да је неопходно да послодавци без одлагања приступе њеној реализацији, а да инспекцијски органи изврше контролу истих како би буџетска средства уступљена за ове намјене била искоришћена у складу са предвиђеном политиком.

Приједлогом Буџета за 2019. годину пројектовани раст прихода од пореза на добит од 10,9% могао би се окарактерисати као оптимистичан. Међутим, предвиђени износ од 231,2 милиона КМ је остварив. Према анализама и пројекцијама Фискалног савјета цијенимо да овај приход могуће остварити посебно ако се узме у обзир процјена извршења Буџета за 2018. годину. Наиме, предвиђени план прихода од пореза на добит у 2019. години је за 3% већи у односу на процијењено остварење истог у 2018. години, што је у складу са пројектованим економским растом.

Анализа Приједлога буџета за 2019. годину, али и анализе претходних буџета указују на низак степен реализације прихода од пореза на имовину. Препоруке Фискалног савјета су да је у наредном периоду неопходно унаприједити систем наплате ове врсте пореза и поред тога што је Приједлогом буџета за 2019. годину планирано повећање на овој ставци прихода од 6%.

Највеће повећање у оквиру пореских прихода очекује се код доприноса за социјално осигурање за 33,6 милиона КМ и код индиректних пореза за 36,9 милиона. На бази процјене извршења Буџета за 2018. годину цијенимо да је допринос за социјално осигурање планиран у реалном износу. Пројекцију повећања прихода од индиректних пореза оцењујемо као оптимистичну. Наиме, пројекције Фискалног савјета указују на потребу опрезности приликом планирања ове врсте прихода будући да процјене извршења Буџета указују да приходи од ове врсте пореза неће бити остварени у складу са предвиђеним планом за 2018. годину.

Приједлог буџета за 2019. годину предвиђа укупно повећање расхода за 5%, односно за 137,1 милион КМ. У оквиру раста расхода највеће повећање предвиђено је за лична примања запослених у износу од 34,4 милиона КМ и за дознаке на име пензија у износу од 40 милиона КМ. Највеће дио износа за повећање плата односи се на изједначавање плате запослених у образовању и култури са платама запослених у другим областима јавне управе, што је у складу са раније утврђеном политиком. У преосталом дијелу увећаних расхода укључено је и повећање плате због реорганизације републичких органа управе и других републичких институција. С тим у вези, неопходно је водити се принципом рационалности приликом организовања истих. Дакле, у циљу рационализације расхода неопходно је од расположивих људских ресурса у оквиру постојећих институција, извршити попуну радних мјеста новооснованих републичких органа и институција.

Трансфери између и унутар јединица власти кроз Приједлог буџета за 2019. годину пројектовани су у износу од 176,1 милион КМ, што је за 26,4 милиона КМ веће од Ребаланса Буџета за 2018. годину. Ово повећање од 18% је реално с обзиром да је неопходно за реализацију утврђених права везаних за измене прописа који регулишу матерински додатак и рефундацију накнаде плате за породиљско боловање.

На бази овако пројектованих расхода произилази значајно смањење планираног суфицита у односу на Ребаланс 2018. године за 82,6 милиона КМ.

С обзиром на значајно пројектован мањи суфицит у односу на Ребаланс 2018. године, Фискални савјет упозорава на реалну могућност остваривања дефицита уколико се имају у виду потенцијални дефицити на осталим фондовима Буџета (Фонд 02-05). У том контексту Фискални савјет предлаже да се приступи активном смањењу дефицита на наведеним фондовима, те укључивање истих у процес буџетског планирања, што би имало за резултат виши степен ликвидности Буџета и поузданije планирање резултата.

Оцјена Фискалног савјета Републике Српске је да је овако конципиран Приједлог буџета Републике Српске за 2019. годину реалан, али да је неопходно током извршења истог примјењивати принцип рационалности, посебно код ставки увећаних расхода.

